KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2020/975

av den 6 juli 2020

om tillåtelse att ingå avtal och fatta beslut om marknadsstabiliserande åtgärder inom vinsektorn

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ([1]), särskilt artikel 222, och

av följande skäl:

(1) Unionen är den världsledande producenten av vin. Under regleringsåren 2014/2015–2018/2019 uppgick den genomsnittliga årliga vinproduktionen i unionen till 167,6 miljoner hektoliter. Regleringsåret för vin löper från och med den 1 augusti till och med den 31 juli året därpå. Unionen står för 45 % av de globala vinodlingsområdena, 65 % av den globala produktionen, 60 % av den globala konsumtionen och 70 % av exporten till tredjeländer. De fem största vinproducerande länderna i unionen är, i fallande ordning enligt produktionsvolym, Italien, Frankrike, Spanien, Tyskland och Portugal.

(2) På grund av covid-19-pandemin och de omfattande reserestriktioner som införts i medlemsstaterna har odlare av druvor och vinproducenter drabbats av en ekonomisk störning som har lett till finansiella svårigheter och likviditetsproblem.

(3) Sjukdomens spridning och de åtgärder som vidtagits har begränsat tillgången på arbetskraft, vilket särskilt påverkar produktionen, bearbetningen och transporten av druvor och vin.

(4) Den obligatoriska stängningen av restauranger, hotell och barer samt inställda fester och tillställningar, som bröllop, födelsedagar och affärsevenemang i unionen och i tredjeländer, innebar att hotell- och restaurangbranschen stängdes ner i flera månader. I de flesta medlemsstater har dessutom nästan ingen turism eller vinturism såsom vinprovningar, mässor samt inköp och konsumtion på vingårdar förekommit sedan mars 2020.

(5) Det har därför skett avsevärda förändringar i efterfrågemönstren för vin. Konsumenternas efterfrågan har flyttats till konsumtion av vin i hemmet. Även om konsumenterna har ökat konsumtionen av vissa vinprodukter i hemmet kan denna ökade konsumtion inte kompensera för nedgången i efterfrågan inom hotell- och restaurangbranschen.

(6) Stängningen av restauranger och andra inrättningar har lett till minskad omsättning för vinproducenter. I Tyskland förlorade vinproducenterna 50 % av sin omsättning under det första kvartalet 2020 eftersom inga restauranger köpte vin. Försäljningen till specialiserade vinbutiker, som ofta säljer viner i de högre prisklasserna, minskade också med 23 %. Enligt branschens uppskattning för hela unionen har stängningen av restauranger, barer och hotell, från och med det att restaurangerna stängde i mitten på mars fram till slutet av maj 2020, lett till att den volym vin som sålts minskat med 30 % och värdet med 50 % jämfört med försäljningen före stängningen.

(7) Trots att man nyligen lättat på vissa åtgärder och reserestriktioner och bl.a. öppnat restauranger och hotell på nytt, förväntas situationen inte normaliseras under de följande sex månaderna. Restauranger och andra inrättningar måste respektera kraven på social distansering som begränsar antalet kunder. Dessutom finns det i många medlemsstater fortfarande kvar vissa restriktioner för sociala sammankomster, inbegripet privata fester som bröllop, där vin traditionellt konsumeras.

(8) Den internationella turismen, vars omsättning förväntas minska med 70 % under andra kvartalet 2020, förväntas inte heller under de närmaste sex månaderna återhämta sig tillräckligt för att kompensera för den uteblivna konsumtionen på restauranger under den period då de omfattande reserestriktionerna var i kraft.

([1]) EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

(9) Sammantaget uppskattas det att vinkonsumtionen i unionen kommer att minska till 108 miljoner hektoliter under regleringsåret 2019/2020. Det innebär en total minskning av konsumtionen på mer än 8 % under regleringsåret 2019/2020 jämfört med genomsnittet under de fem senaste regleringsåren.

(10) Exporten till tredjeländer är särskilt viktig för unionens vinsektor. Under 2019 uppgick exporten till totalt 12,1 miljarder euro. Under covid-19-pandemin påverkades exporten av logistikutmaningar och minskad konsumtion på grund av reserestriktioner även i tredjeländer. Utbrottet av covid-19-pandemin i Kina orsakade stor trängsel i hamnarna där och på andra ställen samt fler inställda avgångar, vilket ledde till att antalet containrar var färre, avgifterna steg kraftigt och exportörerna fick sina leveranser uppskjutna. Dessutom har unionens vinexport redan påverkats negativt av de ökade importtullarna som Förenta staterna pålagt viss vinimport från unionen. Sedan oktober 2019 har Förenta staterna, som är unionens viktigaste vinexportmarknad, infört en värdetull på 25 % på stilla viner från unionen.

(11) Sammantaget förväntas vinexporten från unionen till tredjeländer minska med 14 % under regleringsåret 2019/2020, både jämfört med föregående regleringsår och jämfört med genomsnittet för de fem föregående regleringsåren. Jämfört med maj 2019 minskade exporten av franska, italienska och spanska viner till tredjeländer avsevärt under maj 2020: den franska vinexporten till tredjeländer minskade med 33 % sett till volym och 55 % sett till värde, den italienska vinexporten till tredjeländer minskade med 22 % sett till volym och 26 % sett till värde och den spanska vinexporten till tredjeländer minskade med 63 % sett till volym och 43 % sett till värde. Exporten av mousserande viner har särskilt drabbats under samma referensperioder. Enligt uppgifter från vinbranschen för maj 2020 minskade exporten av champagne till Förenta staterna och Kina med 64 % sett till volym och med 55 % sett till värde, exporten av prosecco till tredjeländer med 27 % sett till volym och med 32 % sett till värde och exporten av cava till tredjeländer med 40 % sett till både volym och värde.

(12) Dessutom finns det för närvarande stora volymer vin i lager till följd av en exceptionellt stor skörd på 174,4 miljoner hektoliter under regleringsåret 2018/2019 som ökade de ingående lagren under regleringsåret 2019/2020 med 14 % jämfört med regleringsåret 2018/2019. Vin som inte säljs måste lagras.

(13) Ovanstående omständigheter leder till en period av allvarlig marknadsobalans.

(14) För att hjälpa vinodlare och vinproducenter att finna en ny jämvikt under denna svåra marknadsobalans är det lämpligt att tillåta att jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer temporärt under en sexmånadersperiod ingår avtal och fattar beslut om produktion av druvor och vin. Åtgärderna omfattar i) förädling och bearbetning, ii) lagring, iii) gemensam marknadsföring, iv) kvalitetskrav och v) tillfällig produktionsplanering.

(15) Sådana avtal och beslut kan omfatta i) bearbetning av vin för andra ändamål, t.ex. destillering av vin till alkohol, ii) lagringskapacitet för de ökade volymer av vin som ska lagras, iii) främjande av vinkonsumtion, iv) kvalitetskrav som skulle begränsa saluföringen av vin till dem som respekterar kraven, och v) planerade åtgärder för att minska de framtida skördevolymerna.

(16) Alla avtal eller beslut bör tillåtas temporärt under en sexmånadersperiod. Den kommande skörden för regleringsåret 2020/2021, som inleds i augusti 2020, och nyårsfestligheterna, då framför allt viner och mousserande viner i de högre prisklasserna konsumeras och exporteras, är perioder då åtgärderna kan förväntas ha största effekt.

(17) Enligt artikel 222.1 första stycket i förordning (EU) nr 1308/2013 ska tillåtelse ges förutsatt att avtalen och besluten inte undergräver den inre marknadens funktion och enbart syftar till att stabilisera sektorn. Dessa särskilda villkor innebär att det inte får förekomma avtal eller beslut som direkt eller indirekt leder till uppdelning av marknader, diskriminering på grundval av nationalitet eller fastställande av priser. Om avtalen och besluten inte uppfyller dessa villkor, eller inte längre uppfyller dessa villkor, ska artikel 101.1 i fördraget tillämpas på dessa avtal och beslut.

(18) Den tillåtelse som föreskrivs i denna förordning bör omfatta unionens hela territorium, då den allvarliga marknadsobalansen drabbar hela unionen.

(19) För att medlemsstaterna ska kunna avgöra huruvida avtalen och besluten rörande produktionen av druvor och vin undergräver den inre marknadens funktion, och huruvida de enbart syftar till att stabilisera vinsektorn, bör de behöriga myndigheterna (inklusive konkurrensmyndigheten) i den medlemsstat som har den högsta andelen uppskattad produktionsvolym av druvor och vin som omfattas av dessa avtal och beslut få information om vilka avtal som ingås och vilka beslut som fattas och om produktionsvolymerna druvor och vin och den tidsperiod som omfattas av dem.

(20) Mot bakgrund av den allvarliga marknadsobalansen, behovet att ta hänsyn till befintliga vinlager, den minskade konsumtionen och förlusten av exportmarknader och för att hjälpa vinsektorn att återhämta sig när covid-19-restriktionerna lättar, till och med nyåret och en tid därefter, bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts.

(21) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från kommittén för den samlade marknadsordningen inom jordbruket.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 152.1a, 209.1 och 210.1 i förordning (EU) nr 1308/2013 tillåts jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer att ingå avtal rörande produktion av druvor och vin och fatta gemensamma beslut rörande produktion av druvor och vin för förädling och bearbetning, lagring, gemensam marknadsföring, kvalitetskrav samt tillfällig produktionsplanering under en sexmånadersperiod från och med den dag då denna förordning träder i kraft.

Artikel 2

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkra att de avtal och beslut som avses i artikel 1 inte undergräver den inre marknadens funktion och enbart syftar till att stabilisera vinsektorn.

Artikel 3

Tillåtelsens geografiska räckvidd omfattar unionens hela territorium.

Artikel 4

1. Så snart berörda jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer ingår sådana avtal eller fattar sådana beslut som avses i artikel 1 ska de anmäla avtalen eller besluten till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som står för den största andelen av den beräknade produktionsvolymen av druvor och vin i avtalen eller besluten, och därvid ange följande uppgifter:

a) Den beräknade produktionsvolymen av druvor och vin.

b) Preliminär genomförandeperiod.

2. Senast 25 dagar efter utgången av den sexmånadersperiod som avses i artikel 1 ska berörda jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer anmäla den produktionsvolym av druvor och vin som faktiskt omfattas av de avtal eller beslut som har anmälts till de behöriga myndigheter som avses i punkt 1.

3. I enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 ([2]) ska medlemsstaterna anmäla följande till kommissionen:

a) Senast fem dagar efter utgången av varje enmånadsperiod, uppgift om vilka avtal och beslut som de har fått anmälan om i enlighet med punkt 1 under perioden.

b) Senast 30 dagar efter utgången av den sexmånadersperiod som avses i artikel 1, en översikt över de avtal och beslut som genomförts under perioden.

Artikel 5

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 6 juli 2020.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

([2]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 av den 20 april 2017 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1307/2013 och (EU) nr 1308/2013 vad gäller anmälan till kommissionen av uppgifter och handlingar och om ändring och upphävande av vissa kommissionsförordningar (EUT L 171, 4.7.2017, s. 113).